

Det Kgl. Kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Saksbehandler:
Ingebjørg Birkeland
ingebjorg.birkeland@siu.no
+47 55 30 88 11

Vår ref: 328/2008

Deres ref: 200704689-/FRA

Dato: 18.01.2008

Høring - forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2008-2009

SIUs kommentarer gjelder departementets endringsforslag under § 2-5 *Begrensning i støtterett for utenlandsk statsborger*. Endringene som foreslås angår flere av de programmer SIU er involvert i, Norad-stipend (nå NOMA-programmet), NUFU-programmet, andre mindre Norad-programmer, Erasmus-Mundus, og Kvoteordningen.

Gjeldende forskrift

I forskriften for 2007-2008 heter det: "Utenlandsk statsborger som får eller har fått støtte til et utdanningsprogram fra Norad eller andre tilsvarende støtteordninger i Norge eller i utlandet, eller vedkommendes ektefelle, kan ikke få støtte fra lånekassen, se likevel § 46-3."

Paragrafen det refereres til § 46 er en viktig del av sjettede del i Lånekassens regelverk som kun omfatter kvoteprogrammet. Her heter det i § 46 -3 som gjelder unntak fra kravet om opphold i hjemlandet før søknad om opptak: "Unntak fra kravet om å søke fra hjemlandet kan bli gjort for søker som tidligere har fått støtte fra Lånekassen, eller som har finansiert høyere utdanning i Norge gjennom Norad og Norges forskningsråd og lignende..." Samme bestemmelse inngår i Rundskriv F-10-07 Støtteordning gjennom Statens lånekasse for utdanning for studenter fra utviklingsland ...

Endringsforslag og kommentar

Endringsforslaget spesifiserer hvilke utenlandske statsborgere som ikke kan få støtte i Lånekassen. "Utenlandsk statsborger som får støtte til et utdanningsprogram i Norge eller i utlandet fra Norad, Erasmus Mundus, The Norwegian Program for Development, Research and Education (NUFU), eller andre tilsvarende støtteordninger som har til formål å øke kompetansen i den utenlandske statsborgerens hjemland kan ikke få støtte fra Lånekassen.

Utenlandske statsborger som har fått støtte fra en av støtteordningene nevnt i første ledd, kan ikke opparbeide seg rett til støtte etter § 2-2 g i perioden de mottar støtteordning etter første ledd".

Referansen til Kvoteordningens unntaksbestemmelse § 46 – 3 er foreslått strøket.

Kommentarene fra SIU er som følger:

1. Erasmus Mundus har til hensikt å øke Europas attraktivitet som destinasjon for utenlandsstudenter. EU gir raus finansiering til studenter fra land utenfor EU som blir tatt opp i programmet; det ligger ingen uttalt føring om at studentene skal vende hjem etter endte studier. Vi ser derfor ingen grunn til at Erasmus Mundus skal nevnes eksplisitt.
2. Det ser ut til å være en logisk brist mellom forskriftens generelle bestemmelser og bestemmelsene i § 46 – 3. Unntaksbestemmelsene i § 46 -3 er viktige for tildeling av kvoteplasser fra SIU. Samordning mellom NUFU-NORAD og Kvotefinansiering er vektlegget som positivt, og har gitt uttelling i form av flere kvoteplasser til institusjoner som viser til slik

praksis. Det er helt vanlig at prosjekt som får finansiering gjennom NUFU/NORAD kombinerer disse midlene med kvoteordningen for å bruke midlene mest mulig hensiktsmessig. Som eksempel: Studenter med NUFU-finansiering får støtte etter NUFUs satser som er vesentlig lavere enn Lånekassens satser når de er i hjemlandet, mens de går over på kvoteordningen og får støtte etter norske satser når de er i Norge. Denne bruken av midlene gjør at en kan øke antall studenter i prosjektene. Tilsvarende praksis finnes også innenfor NOMA programmet.

3. Formuleringen som nå er foreslått vil legge sterke hindringer for god og effektiv utnytting av både NOMA og NUFU-midler, og det vil vanskeliggjøre gjennomføring av mange prosjekt. Endringen vil også være svært lite ønskelig fra norske institusjoners synspunkt. Fra SIU vil vi understreke at de foreslåtte endringene bør strykes.
4. Når det gjelder endringene som er foreslått i annet ledd, altså unntaket fra å opparbeide seg rett til støtte etter § 2 – 2, mener vi dette er unødvendige bestemmelser. Studenter med støtte over programmene som er navngitt oppholder seg i Norge i for kort tid til å komme under denne bestemmelsen uansett.

Vennlig hilsen
Senter for internasjonalisering av høgre utdanning

Gunn Mangerud
Direktør